Täysistunto

Keskiviikko 13.4.2016 klo 13.59—15.58

4. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi huoltovarmuuden turvaamisesta annetun lain 3 §:n ja tuontipolttoaineiden velvoitevarastoinnista annetun lain 7 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 55/2016 vp

Lähetekeskustelu

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 4. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään talousvaliokuntaan.

Keskustelu

14.04 **Lea Mäkipää ps:** Arvoisa puhemies! Käsittelyssä on hallituksen esitys huoltovarmuuden turvaamisesta ja tuontipolttoaineiden velvoitevarastoinnista. Öljyn varmuusvarastointia on hoidettu Suomessa siten, että myös direktiivi, varastojen käytettävyyttä ja saavutettavuutta koskevat vaatimukset, on käytännössä täytetty. Esityksen tavoitteena on täsmentää kansallista lainsäädäntöä siten, että komission perustellussa lausunnossa esiin nostamat direktiivin kohdat saatettaisiin aikaisempaa selkeämmin osaksi kansallista lainsäädäntöä.

Suomessa öljyn varmuusvarastoja ovat Huoltovarmuuskeskuksen omistuksessa olevat valtion varmuusvarastojen öljyvarastot sekä öljyn maahantuojien velvoitevarastot. Suomi pitää kansainväliset velvoitteet selvästi ylittävää öljyvarastojen tasoa. Öljyä on varastossa noin viiden kuukauden tarpeeseen, kun monissa Euroopan maissa täytetään minimivelvoitteen mukainen kolmen kuukauden taso. Lain 3 §:n mukaan valtion varmuusvarastoja pidetään väestön toimeentulolle, elinkeinoelämän toiminnalle ja maanpuolustusta tukevalle tuotannolle sekä huoltovarmuutta koskeville Suomen kansainvälisten sopimusvelvoitteille välttämättömistä raaka-aineista ja tuotteista, kuten raakaöljystä, maakaasusta, viljasta, lääkkeistä ja teollisuuden raaka-aineista. Tarpeellista olisikin käydä enemmän huoltovarmuuskeskustelua kaikista edellä mainitusta asioista. Muutosten myötä raakaöljyn ja öljytuotteiden varastojen käytettävyyden sääntely täsmentyisi vastaamaan nykyistä tarkemmin direktiivissä jäsenvaltioiden velvollisuutta ylläpitää raakaöljy- ja/tai öljytuotevarastojen sääntelyä, kuitenkin niin, että käytännön toiminta säilyisi nykyisenä. Esityksestä ei seuraisi, että noudatettuja käytäntöjä olisi muutettava.

Suomen energiaomavaraisuus on alhainen, vain noin 35 prosenttia. Olemme riippuvaisia tuontienergiasta. Käytännössä kaikki raakaöljy, kivihiili ja maakaasu tuodaan Venäjältä. Vuonna 2014 näiden osuus oli yli 60 prosenttia. Sen lisäksi, että huolehdimme varmuusvarastojen riittävyydestä ja käytettävyydestä velvoitteiden mukaan, meidän pitäisi pyrkiä omavaraisuuden parantamiseen. Vaikka energian saatavuus on nyt hyvä, aina pitäisi varautua alueen mahdollisiin toimintaympäristön muutoksiin. Suomen kylmä ilmasto, syrjäinen

sijainti, riippuvuus merikuljetuksista ja pitkät kuljetusetäisyydet ovat erityispiirteitä, jotka vaikuttavat huoltovarmuuden tavoitteisiin ja keinovalikoimaan.

Arvoisa puhemies! Suomessa on korkeasti kehittynyt teknologia ja runsaasti sellaisia vahvuuksia, jotka auttavat ylläpitämään kansallista huoltovarmuuttamme. Energiantuontimme olisi puolitettavissa hyödyntämällä monimuotoisia ja runsaita luonnonvarojamme. Turpeen ja hakkeen käyttö lämmöntuotannossa, puu ja olkipohjaiset polttoaineet ja biokaasun käyttömahdollisuudet ovat hyviä esimerkkejä päästäksemme lähemmäs energiaomavaraisuutta.

14.07 **Reijo Hongisto ps:** Arvoisa herra puhemies! Maassamme on varmuusvarastoitu öljytuotteita kauan ennen kuin EU ja IEA ovat määritelleet jäsenmailleen velvoitteensa. Öljyjen varmuusvarastointiin on ollut selkeät syyt: maamme täydellinen riippuvuus öljyjen tuonnista ja maamme syrjäinen, saarimainen sijainti. Öljytuotteiden varmuusvarastoinnista vastaa Huoltovarmuuskeskus ja öljyjen maahantuojat, joille on säädetty velvoitevarastointi. Maahamme on käytännössä varastoitu noin viiden kuukauden kulutusta vastaava määrä polttoaineita. EU:n ja IEA:n velvoite on vain 90 päivää eli kolme kuukautta.

Nykyiseen lakiin esitetään lisättäväksi raakaöljy- ja öljytuotteiden varmuusvarastojen saatavuutta ja käytettävyyttä koskevat säännökset. Samassa yhteydessä muutetaan tuontipolttoaineiden velvoitevarastoinnista annettua lakia tekemällä siihen tarkennus, jonka mukaan maahantuoja olisi velvollinen varastoimaan raakaöljyä ja öljytuotteita siten, että ne ovat käytettävissä. Lisäykset johtuvat EU:n tekemästä tarkastuksesta ja sen tämän johdosta viime syksynä antamasta lausunnosta, joka velvoittaa Suomen tarkastamaan kansallisia lakejaan. Muutosten myötä raakaöljyn ja öljytuotteiden varastojen käytettävyyden sääntely täsmentyisi vastaamaan nykyistä tarkemmin direktiiviä jäsenvaltioiden velvollisuudesta ylläpitää raakaöljy- ja öljytuotevarastojen sääntelyä, kuitenkin niin, että käytännön toiminta säilyisi nykyisenä.

Arvoisa puhemies! Näin ollen esitys ei mielestäni sen enempää heikennä kuin parannakaan maamme öljytuotteiden huoltovarmuutta, mutta pidän kuitenkin tärkeänä, että huoltovarmuus säilytetään suurempana kuin EU ja IEA velvoittavat. — Kiitoksia.

14.09 **Pia Viitanen sd:** Arvoisa puhemies! Kun puhutaan energian saatavuudesta ja huoltovarmuudesta, se on aina tärkeä asia ja se antaa mahdollisuuden myös yleisesti ja yhteiskunnallisesti miettiä energiapolitiikkaa ja kaikkea siihen liittyvää. Myös tässä seuraavassa asiassa puhumme muun muassa polttoaineiden valmisteverosta, ja, puhemies, sen takia haluaisinkin palauttaa tässä yhteydessä mieleen keskustelua, jota viime viikolla kävimme valtiontalouden kehyksistä ja esityksistä muun muassa sen suhteen, että maan hallitus on nyt nostamassa bensaveroa. Haluaisin nyt tässä vielä hämmästellä sitä, että kuinka ihmeessä tämä oli mahdollista, sillä mehän kaikki muistamme, että tietenkin vaaleihin kuuluu se, että lupauksista pidetään kiinni, ja oli hämmästyttävää, että esimerkiksi perussuomalaisten puheenjohtaja Timo Soini vielä ennen vaaleja kovasti kritisoi bensaveron korotuksia. Hän sanoi: "Arvoisa hallitus, bensavero on tasavero, ei sitä pumpulla kysytä, paljonko on tili tai eläke. Sama hinta, se on tasavero." Ja nyt haluaisin tässä salissa palauttaa mieliin tämän viime viikon keskustelun siitä näkökulmasta, miten ihmeessä näin pääsi käymään ja miten tämä on mahdollista, ja varsinkin, kun ajattelee esimerkiksi Suomea kokonaisuutena, sen harvaan asuttuja seutuja ja ihmisiä, jotka autoa tarvitsevat ja työssä käyvät. Ennen vaaleja puhe tästä oli täysin erilaista kuin missä nuotissa se sitten vaalien jälkeen kävi.

14.11 **Antero Laukkanen kd:** Arvoisa herra puhemies! Huoltovarmuus ja omavaraisuus ovat merkittäviä turvallisuustekijöitä, ja kuten täällä edustaja Mäkipää totesi, niin pitäisikin huomattavasti paljon enemmän keskustella näistä asioista, siitä, mikä niiden tila Suomessa on, jos kansallisia kriisejä tai ulkoista uhkaa joudumme jossain vaiheessa kokemaan. Toivoisinkin, nyt kun tässä hieman tätä asiaa parannellaan ja tuodaan lisävelvoitteita tuontiöljy-yhtiöille, että jatkossa tulisi sellainen tilanne, jossa voitaisiin käydä asiallinen ja laaja keskustelu siitä, mikä on Suomen todellinen huoltovarmuus ja omavaraisuus.

14.12 **Hannu Hoskonen kesk:** Arvoisa herra puhemies! On hyvä, että huoltovarmuudesta kannetaan huolta ja lainsäädäntö asetetaan sille tasolle, että se on vähintään riittävää. Sanoisin kuitenkin, että ne velvoitteet, joita Euroopan unioni meille asettaa, eivät välttämättä ole riittäviä tällaiselle pohjoiselle valtiolle kuten Suomi. Pitää muistaa, että me olemme jatkuvasti merireittien takana, me olemme eräänlainen saareke, jonka on huolehdittava siitä, että kaikissa olosuhteissa huoltovarmuus toimii myös öljyvarastojen osalta.

Suurta murhetta kannan siitä, että tässä maassa ei ole kotimaisilla polttoaineilla pidetty ollenkaan niin kunniakkaasti kiinni huoltovarmuudesta kuin öljyn osalta on pidetty. On aivan käsittämätöntä, että meillä on valtavat luonnonvarat, joiden käyttöä sitten yritetään estää kaikin keinoin. Turve on siitä erittäin hyvä esimerkki. Meillä on loistava oma polttoaine. Yhdistettynä kotimaisen puun polttoon se antaisi meille valtavat työmahdollisuudet, pienentäisi meidän ulkomaan velkaa ja ennen kaikkea toisi valtiolle ja kunnille verotuloja. Työttömyys maksaa meille valtavan paljon, siitä ei teille kannata luennoida, mutta onhan käsittämätöntä, että kun turve-sana mainitaan, niin ihmisillä heti alkaa eduskunnassa valtava huuto siitä, että ei saa tehdä, ei saa tehdä sitä eikä tätä.

Edustaja Pia Viitanen omassa puheenvuorossaan jatkoi uskollista linjaansa valtiontalouden oikaisutoimenpiteitten vastaisesti. Se tilanne, missä aikanaan oltiin, ja tämä, kun nyt jouduttiin hieman polttoaineveroa korottamaan: ne ovat kaksi eri maailmaa. On ihan eri asia puhua politiikkaa kuin kantaa vastuuta, ja edustaja Pia Viitasen äskeinen puheenvuoro kuului juuri tähän kategoriaan. Kyllä on helppo arvostella, jos taloutta yritetään oikaista. Kunnia niille, jotka tekevät sen työn, eikä huudella sieltä perästä sen jälkeen, että tuo oli väärin sammutettu tai vielä enemmän väärin sammutettu. Toivoisin kuitenkin, että jalat ovat maassa ja pidetään järki päässä, ettei nyt takerruta lillukanvarsiin.

14.14 **Pia Viitanen sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Kyllä minusta vastuunkantoa on myös se, että kannetaan vastuuta omista puheista: mitä ollaan ennen vaaleja puhuttu ja luvattu äänestäjille. Esimerkiksi juuri mainittu Timo Soini syytti keskustan Sipilää ideasta nostaa bensaveroa ja kertoi, että siitä kärsivät työttömät ja vähävaraiset sekä jokainen työssään autoa tarvitseva duunarista maatalousyrittäjiin — maalta pakeneminen jatkuu. Tällaisia arvoisat perussuomalaiset puhuivat ennen vaaleja. Vaalien jälkeen tapahtuu toista. Tätä vastuuta minä peräänkuulutan.

Ja kyllä minä huomasin, että on täällä keskustallakin ollut ennen vaaleja tämänkaltaisia äänensävyjä. Esimerkiksi edustaja Kalmari on kysynyt, (Eduskunnasta: Ryhmän varapuheenjohtaja!) miksi haluatte nostaa bensaveroa, kiinteistöveroa, kunnallisveroa, muita tasaveroja. Mitä tämä hallitus tekee? Se tekee juuri näin kuin mistä ennen vaaleja puhuttiin toisinpäin, ja tästä, edustaja Hoskonen, oli kysymys minun puheenvuorossani.

14.15 **Jari Myllykoski vas** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! On hienoa, että hallituspuolueen kansanedustajat tukevat toisen hallituspuolueen ministeriä ja puheenjohtajaa, mutta täytyy sanoa, että hieman löysää se on. Kyllä politiikan realismiin kuuluu se, että katsotaan niitä asioita, mitkä ovat periaatteellisia olleet, ja silloin pitää hallituspuolueessa ainakin kestää se, että asia otetaan esille ja siitä puhutaan täällä. Eiväthän näkemykset voi vaihtua muutaman kuukauden aikana mustasta valkoiseen.

Ja se, mikä tässä pitää nähdä, on se, että polttoainevero on tasavero. Ei siellä mittarilla todellakaan katsota, paljonko sitä eläkettä on, ja minä toivoisin, että tämä lause tulee rehellisesti myös perussuomalaisten suusta toistaen.

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Ja viimeinen vastauspuheenvuoro, edustaja Lindtman.

14.16 **Antti Lindtman sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Todellakin on niin. Se vastuu, mikä on meidän kansanedustajien se kaikkein suurin vastuu, mikä meidän pitää kantaa, on vastuu omista sanoistamme.

Arvoisa puhemies! Kun kyse on huoltovarmuudesta, niin otanpa nyt tähän liittyvän sitaatin. "Liikennepolttoaineveromme ilman huoltovarmuusmaksuakin on noin kaksinkertainen EU:n minimitasoon nähden. Kaikkia polttoaineveroja tulisi laskea, jotta kotitalouksien ostovoimaa voidaan parantaa ja teollisuuden kilpailukykyä kohentaa." Näin sanoi ja vaati puolueen puheenjohtaja, nykyinen ministeri Soini vain muutamaa viikkoa ennen viime vaaleja. Siis kun kyse on siitä, oliko tavoitteena, täällä on puolueita, jotka sanoivat, että bensiiniverolle ei tehdä mitään, mutta täällä on yksi puolue, joka lupasi sitä laskea, ja lopputulos on nyt se, että sadalla miljoonalla se nousee ja keskusta (Puhemies koputtaa) tämän hyväksyy Soinin perässä.

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Mennään puheenvuorolistaan. Edustaja Lindtman, onko teillä vielä puhehaluja?

14.17 **Antti Lindtman sd:** Arvoisa puhemies! (Hannu Hoskonen: Ei ole asiaa enää!) Kun todella kyse on tästä huoltovarmuusmaksusta, joka vaikuttaa tähän polttoaineen hintaan, niin sen takia mielestäni on oleellista keskustella nyt myös tästä polttoaineen hinnasta. Yksi asia on kyllä ihmetyttänyt tässä salissa, nimittäin viime vaalikaudella eduskunnassa puhuttiin paljonkin polttoaineverosta. Paljonkin puhuttiin tasaverosta todella niin, että siinä bensapumpulla ei kysytä sitä lompakon paksuutta, paljonko on tili tai paljonko on eläke, kuten edustaja Soini silloin sanoi. Muistan, että silloin erityisesti perussuomalaisten edustajat olivat kovasti äänessä. Nyt tässä keskustelussa voi kuulla sen hiljaisuuden, joka on hallituspuolue perussuomalaisten kansanedustajien keskuudessa. Itse ajattelin, että todella on niin, että en minä nyt usko eikä kukaan usko, että perussuomalaiset pystyvät keskeisiä vaalilupauksia pitämään, mitä tulee Kreikkaan ja näihin muihin, mutta tämän yhden asian osalta minutkin sai Soini uskomaan, että tästä perussuomalaiset pitävät kiinni. (Ben Zyskowicz: Tuo ei taida olla totta!) — Kyllä minä hieman uskoin, että perussuomalaiset pitävät tästä lupauksesta kiinni. — Vain alle vuosi vaalien jälkeen tämäkin lupaus on syöty.

Kyse on siitä, onko tässä vaihtoehtoja. (Pirkko Mattila: Aina on vaihtoehtoja, kyllä!) Ainoa vaihtoehto ei ollut tämä ruuan arvonlisävero. Vaihtoehto olisi ollut laittaa esimerkiksi nämä sijoitusvakuutukset verolle, jolla olisi saatu samansuuruinen summa, mutta tätä vaih-

toehtoa tietoisesti hallitus ulkoministeri Soini etunenässä ei halunnut ottaa käyttöön vaan haluaa, että bensiiniveroa korotetaan ja duunarit maksavat.

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: En myönnä enää vastauspuheenvuoroja tässä vaiheessa.

14.19 **Toimi Kankaanniemi ps:** Arvoisa puhemies! Huoltovarmuusasiasta olen täysin samaa mieltä kuin edustajat Mäkipää ja Hongisto edellä puhuivat ja myös edustaja Hoskonen. Mutta tähän bensaveroon nyt totean sen, että silloin kun puheenjohtaja Soini tuosta puhui, niin bensiinin hinta oli pari—kolmekymmentä senttiä korkeampi kuin tänä päivänä ja siihen tilanteeseen korotus olisi ollut kyllä kohtuuton. Mutta nyt kun hinta on rajusti pudonnut, on aivan loogista, että sitä nostetaan hieman ja sillä korvataan makeisveron tuoton poistuminen, jonka EU kielsi, käsittämätöntä sinänsä. Vaihtoehtoja toki on.

Kysyn kuitenkin sosialidemokraateilta: Te 20.3.2015 eli kuukausi ennen eduskuntavaaleja ilmoititte, että teidän ohjelmassanne leikataan indeksikorotuksia niin, että 800 miljoonaa euroa säästyy valtion julkisia menoja. Tänä päivänä tiedämme, että indeksikorotuksia leikkaamalla ei saada yhtään senttiä, koska inflaatio on ollut nollassa ja indeksikorotuksia ei tule. Teidän vaalilupauksenne oli siis noin 800 miljoonan leikkauskohteesta, jota ei ole. Millä te katatte tänä päivänä vaihtoehtobudjettinne tältä osin? Autoveron osalta te vastustitte sen leikkaamista, niin kuin hallitus teki. Se on tuottanut 10—20 miljoonaa enemmän kuin olisi teidän mallinne tuottanut. Teillä on valtava aukko vaihtoehtobudjetissanne ja olette pettäneet täysin vaalilupauksenne.

14.21 **Pirkko Mattila ps:** Arvoisa puhemies! Ei tätä Suomea todellakaan puheilla lämmitetä eikä autoja tankata. Ja niin kuin tässä edustaja Kankaanniemi totesi, niin pumppuhinta todellakin siellä huoltoasemilla on hyvinkin laskusuunnassa. Ja valtion budjetti ja hallitusohjelmahan ovat kokonaisuuksia. Ja nyt hallitusohjelmahan on nostanut eritoten täällä osiossa "Biotalous ja puhtaat ratkaisut" meidän energiapolitiikkaan haettavaksi aivan uusia linjoja, jollaisia en kyllä ole SDP:n avauksissa näiden vuosien saatossa nähnyt — vai mitä, häh? Mutta huoltovarmuus pitää nähdä osana nimenomaan kokonaisturvallisuutta. Me olemme todellakin tuonnin varassa ja Itämeren kautta, eikä siellä kummoistakaan kriisiä välttämättä tarvita, jotta siellä tuonti voi häiriintyä. Ja ihmeen sitkeästi edelleen Suomi on Euroopan unionin kanssa kiinni fossiilitaloudessa.

Ja se, mitä edustaja Hoskonen sanoi tästä turpeen käytöstä, on aivan totta. Se on kotimaista, hitaasti uusiutuvaa mutta täysin kotimaista energiaa — ja uusiutuvaa, toisin kuin kivihiili, toisin kuin öljy. Ja mainitsenpa edelleenkin, että sitä öljyä porataan hyvinkin kyseenalaisissa paikoissa: merenpohjissa, herkillä alueilla, arktisilla alueilla. Meillä olisi todellakin varaa muuttaa energiakauppatasetta positiiviseksi nimenomaan kotimaisen energian avulla ja sitä kautta parantaa huoltovarmuutta, niin kuin täällä monissa puheissa on todettu.

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Arvoisat edustajat, täällä on joukko varsinaisia pyydettyjä puheenvuoroja. Minä myönnän ne puheenvuorot, ja niiden jälkeen sitten jatketaan debatilla.

14.22 **Hannu Hoskonen kesk:** Arvoisa herra puhemies! Todellakin tämä huoltovarmuusasia on tärkeä, ja pidän sitä ihan järkevänä, että Suomi nostaa oman rimansa niin korkealle, että pystymme kaikissa olosuhteissa energiataloutemme itse hoitamaan niin hyvin, ettei tarvita vieraan apua.

Edustaja Mattila äsken puheenvuorossaan tämän turpeen nosti hyvin esille: on aivan käsittämätön tilanne Suomessa, että kansakunta ostaa melkein kymmenellä miljardilla eurolla vuodessa energiaa ja samaan aikaan aktiivisesti tehdään töitä — kaiken maailman viherpipertäjät yrittävät tehdä kaikkensa — että kotimaisen energian käyttö estetään. Esimerkiksi kotikunnassani Ilomantsissa on toistasataa ihmistä joutunut työttömäksi tämän järjettömyyden edessä. Valtava määrä ihmisiä. He ovat työttömyyskortistossa, urakoitsijat ovat lopettaneet, ja jokainen — laskin yhtenä iltana ihan paperilla, kuinka paljon tämä maksaa Suomen valtiolle — traktoriyksikkö, joka tekee turvesuolla työtä suomalaisen energian hyväksi, maksaa vuodessa veroa suurin piirtein 20 000 euroa kaikkine kuluineen Suomen valtiolle joko veroina tai veroluonteisina maksuina ja muina maksuina, arvonlisäverona ja niin edelleen, ja tämä meillä kielletään, ja samaan aikaan maksetaan ulkomaille kymmenellä miljardilla energiarahoja. Eihän tässä ole mitään järkeä.

Ja sitten täällä vielä ihmetellään sitä, että 2 senttiä nousee polttoainevero: se on selvä asia, pitää nyt jokaisen ymmärtää kansanedustajana ja kampanjoita käyneenä, että vaalipuheet ovat vaalipuheita, vaaliohjelmat ovat vaaliohjelmia, mutta hallitusohjelma on se, jonka mukaan mennään. (Pia Viitanen: Oijoi!) Edustaja Pia Viitanen on tässä talossa varmasti yksi kokeneimpia siinä, mitä on torilla puhunut Tammelassa ja mitä on sitten täällä politiikka — varmaan yhtä lähellä tosiaan kuin yö ja päivä tai juhannus ja joulu. Mutta ei siihenkään ole politiikan teko teiltä loppunut. Ihmettelen vain noita kielikuvia, että 2 senttiä meinaa kaataa maailman, ja samaan aikaan 10 miljardilla ostetaan velkaiseen maahan energiaa. Kyllä teillä pitää ainakin mittasuhteissa olla pikkuisen järkeä. Tällaisessa pilkkujen viilaamisessa en näe kovin paljoa järkeä. Toivon, että palataan järkevään politiikkaan ja ruvetaan käyttämään kotimaista energiaa. Öljyä voidaan aina tuoda, mutta kotimaisen energian...

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Nyt minä pyydän edustajaa tänne pönttöön, mikäli hän haluaa jatkaa.

Ei halua jatkaa.

14.24 **Simon Elo ps:** Arvoisa herra puhemies! Huoltovarmuuden turvaaminen on tietysti tärkeä asia, mutta sosialidemokraatit tuntuvat näkevän tärkeäksi puhua tässä yhteydessä myös eri puolueiden vaaliohjelmista ja siitä, mitä ollaan tehty ja mitä ei. Tässä tulee mieleen vanha lastenlaulu: "maailmassa monta on ihmeellistä asiaa, ja ne hämmästyttää, kummastuttaa pientä kulkijaa". Luulin, että se on lastenlaulu, mutta se taitaakin olla sosialidemokraattien vappulaulu — niin moni asia teitä hämmästyttää ja kummastuttaa, suorastaan hämmentää.

Ja mitä ollaan tehty: Niin kuin te hyvin tiedätte, aina kaikki on vaihtokauppaa. Jotain saa, jotain täytyy antaa. "Autoveroa lasketaan tuntuvasti" oli yksi perussuomalaisten tavoitteista. Kehitysapua leikataan 300 miljoonaa, mitä te olette pitäneet täysin epäinhimillisenä, mutta se oli meidän linjauksen mukainen teko. Eilen keskusteltiin ulkomaalaislain muutoksesta siihen liittyen, että perheenyhdistämisen määritelmää tiukennetaan turvapai-

kanhakijoiden osalta. Sitäkin te vastustitte, monet teistä, esimerkiksi edustaja Tuppurainen, hyvin voimallisesti, kun taas sitten edustaja Lindtman ryhmänjohtajana piti tätä suorastaan kannatettavana. Teidän kannattaa varmaan ryhmässä, edustajat Rinne ja Lindtman, hieman harjata teidän edustajianne, että tiedetään, mikä on sosialidemokraattien linja niin suuressa kysymyksessä kuin esimerkiksi maahanmuutto, pakolaistilanne, joka on miljardiluokan kysymys, (Välihuutoja sosialidemokraattien ryhmästä) monta kertaa suurempi kysymys kuin mikään bensavero tai edes autovero. Miljardiluokan kysymys. Ottakaa siihen kantaa ja tulkaa sitten puhumaan meille lisää.

14.26 **Olavi Ala-Nissilä kesk:** Arvoisa herra puhemies! Tässä ei liene kovin paljon tarpeen todellakaan käydä laajempaa budjettikeskustelua, varsinkin kun tässä muun muassa edustaja Mattila käytti aivan erinomaisen puheenvuoron. Syyllistyn kuitenkin siihen itsekin toteamalla, että tässä tämä pieni polttoaineen hinnankorotus on yksi vaihtoehto ja käypä vaihtoehto tässä, kun viime kädessä nyt budjettia tasapainotetaan. Edustaja Kankaanniemikin puheenvuorossaan viittasi, että tässähän on myöskin tämä katto, että jos hinta nousee, niin tähän kysymykseen sitten palataan. Varmasti on niin, että kun talouden tilanne on tällainen, niin meidän pitää näihin suuriin talouden kysymyksiin, talouskasvuun, yhteiskuntasopimukseen, asettaa painopiste. Kun katson tätä vaihtoehtobudjettia, niin liikkumavara on aika olematon eikä mitään todellisia vaihtoehtoja kuitenkaan suuressa mitassa hallituksen linjaan ole olemassa.

14.27 **Pia Viitanen sd:** Arvoisa herra puhemies! Kohtuullisen pitkällä parlamentaarisella urallani en olisi uskonut näkeväni sellaista päivää. Puhemies, en olisi uskonut näkeväni päivää, että perussuomalaiset tässä salissa syvään rintaääneen puolustavat bensaveron korotuksia, syvään rintaääneen. Minä toivon, että nämä pöytäkirjat vielä joskus pengotaan ja katsotaan ja luetaan ja hämmästellään. (Välihuutoja) On muuten aihetta hämmästellä ja kummastella. Uskoisin, että kovin kevyeen sävyyn se äänestäjä siellä Tammelantorilla tai muualla, jolle näitä lupauksia on annettu...

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Edustaja Viitanen, sekä puhemiehistö että myöskin puheenne kirjaajat tykkäisivät, jos puhuisitte siihen mikrofoniin.

Mielelläni puhun teille, arvoisa puhemies! — Eli nämä äänestäjät siellä Tammelantorilla eivät varmasti, puhemies, ota kovin kevyesti sitä asiaa, että täysin päinvastoin kuin perussuomalaiset ennen vaaleja lupasivat, he toimivat ja vieläpä puolustelevat kovinkin kevyeen ja naureskelevaan sävyyn näitä petettyjä lupauksia.

Aivan kuten edustaja Lindtman täällä aiemmin sanoi, niin kyllä siinä vaiheessakin tietenkin ihmetytti, kun toisin kuin luvattiin Kreikkaan sitten annettiin kolmas tukipaketti. Sitähän täällä yleisesti nimitetään Soini ykköseksi. Luulin, että tässä oli kaikki. Mutta kun nyt sitten täällä puolustellaan jo bensaveron korotuksia, niin kyllä tässä silloin on aihetta tähän salidebattiin toden totta. (Puhemies koputtaa)

Puhemies! Kun me puhumme politiikan vaihtoehdoista, niin sekin olisi minusta rehtiä, arvoisat perussuomalaiset, että annetaan ihan oikea todistus lähimmäisestä. Ei anneta väärää todistusta lähimmäisestä. Kun puhutaan vaikkapa SDP:n vaihtoehtobudjetista, niin me emme koskaan siinä emmekä ennen vaaleja ole tehneet sellaista linjanvetoa, että me leikkaisimme kaikista vähimmäisetuuksista, päinvastoin. Tietenkin kun perussuomalaisetkin

ennen vaaleja kantoivat huolta ostovoimasta, nyt he paitsi tekevät indeksileikkauksia, leikkaavat pienituloisempien ostovoimaa, sosiaaliturvaa, vieläpä sitten nostavat bensaveroa. Eli tässä mennään, puhemies.

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Arvoisat kansanedustajat, minä pyydän kiinnittämään huomiota päiväjärjestyksen tätä asiakohtaa koskevaan otsakkeeseen, hallituksen esitys laeiksi huoltovarmuuden turvaamisesta.

14.29 **Toimi Kankaanniemi ps:** Arvoisa puhemies! Kyllähän tämä polttoainekysymys on mitä tärkeimmässä määrin huoltovarmuuskysymys, ja siihen liittyvä hintakysymys on myös osa sitä.

Nyt kyllä edelleen muistutan sosialidemokraatteja teidän vaalilupauksestanne 20.3.2015. (Pia Viitanen: Älkää antako väärää todistusta lähimmäisistänne!) 800 miljoonaa indeksien korotusten leikkauksia. Missä ne tänä päivänä ovat? Teidän lupauksenne on petetty. Viime vaalikaudella te ette tehneet oikeastaan mitään muuta kuin alensitte rajusti sosialidemokraattien ehdotuksesta yhteisöveroa, niin rajusti, että tänä päivänä sitten maksetaan mahtavia osinkoja. Se on oikeastaan ainoa työn tulos, mitä teiltä neljässä vuodessa tuli. Ette te tätä huoltovarmuusasiaakaan varmaan paljon miettineet. (Välihuutoja)

Kaiken kaikkiaan palautan vielä sen asian, tosiasian, että silloin kun Timo Soini lupasi, että polttoaineveroihin ei kosketa, bensiinin hinta oli monta kymmentä senttiä korkeammalla kuin tänä päivänä. On aivan loogista, että sillä nyt kerätään se puuttuva osa, jonka EU-komissio jostakin järjettömästä syystä kielsi ottamasta makeisverona.

Tämä on vaihtoehto, jota nyt käytettiin, ja mielestämme se on ihan käypäinen malli, vaikka se on totta kai kipeä niille, jotka joutuvat — ja meille kaikille, jotka joudumme — sen maksamaan. Mutta se on nyt tähän sopiva, kun hinta on näin alhaalla, ja niin kuin edustaja Ala-Nissilä totesi, siinä on tämä katto. Kun hinta nousee 80 dollarin yläpuolelle barrelilta, niin silloin asiaa tarkastellaan. Kyllä te teitte myös monia sellaisia päätöksiä, jotka ovat kipeitä veronmaksajille mutta keveitä pääoman omistajille, joita te suositte.

14.31 **Pia Viitanen sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Kyllä perussuomalaisilla itsellään tuntui olevan kovastikin vaihtoehtoja ennen vaaleja näille bensaveron korotuksille. Te halusitte muun muassa säätöiden verotusta, mutta teittepä senkin esityksen niin, että Soinin oma säätiö olisi jäänyt näiden suursäätiöiden verotusten ulkopuolelle.

Teillä oli silloin vaihtoehtoja. On jännä asia, puhemies, että näin vaalien jälkeen perussuomalaisten vaihtoehdot loppuvat. He ovat kokoomuslaisen politiikan jatke, ja sanotaan, että ei ole vaihtoehtoja, leikataan köyhiltä, leikataan sosiaaliturvaa, leikataan koulutuksesta, tehdään huonoa talouspolitiikkaa, nostetaanpa vielä bensaveroa ja tehdään Kreikan tukipaketteja. Kaikki vaihtoehdot ovat kuihtuneet pois ja muuttuneet päälaelleen siitä, mitä perussuomalaiset lupasivat, ja se on minusta, arvoisa puhemies, sen kysymyksen arvoinen, mikä täällä heitettiin: Missä on kuluttajansuoja? Missä ovat teidän lupauksenne äänestäjille? Minä en usko, kun edustaja Kankaanniemikin siellä Keski-Suomessa menee torille, että ihmiset sanovat, että niin, kyllähän me ymmärrämme, että puhuitte toista ennen vaaleja ja nyt tietenkin puhutte toista, luonnollisesti. (Puhemies koputtaa) Ja, puhemies... [Puhemies keskeytti puheenvuoron puheajan ylityttyä.]

14.33 **Pirkko Mattila ps:** Arvoisa puhemies! Voi tätä populismin määrää! En ole edelleenkään kuullut tästä huoltovarmuudesta nimenomaan SDP:n vaihtoehtoa siihen, millä tavalla lähdetään rakentamaan uutta energiapolitiikkaa Suomeen, mikä on kirjoitettu sinne hallitusohjelmaan, joka on kokonaisuus tuon koko talousarvion kanssa. Kyllä minä suureen rintaääneen puolustan sitä hallitusohjelman kokonaisuutta, energiakäänteen tekemistä Suomeen, ja minua todellakin kiinnostaa kotimainen energia ja sitä kautta saatava työllisyys ja verotulot tälle kansantaloudelle. Siis ei se lämpö tule patterista, vesi hanasta eikä ruoka kaupasta. Näin se vain on. Eli energiapolitiikassa pitää etsiä aivan uusia avauksia, joihin nyt on tässä uudessa hallitusohjelmassa mahdollisuus nimenomaan siinä osiossa, kun puhutaan biotaloudesta ja puhtaasta ratkaisusta. Tällaista teillä ei, arvoisa SDP, ole ollut vaaliohjelmissanne eikä vaihtoehtobudjeteissanne mukana.

Ja lopuksi vielä: Senkö tälle EU:lle ja EU-politiikan ymmärrykselle mahtaa, että menivät sen makeisveron kieltämään? Tässä on jouduttu sitten, aivan oikein, hakemaan uusia ratkaisuja asialle ja tekemään niitä uusia ratkaisuja nimenomaan sen pumppuhinnan ollessa matala — ja siihen on valmius palata, jos öljyn hinta barrelilta tulee tulevaisuudessa nousemaan.

14.34 **Antti Lindtman sd:** Arvoisa herra puhemies! On todella tärkeätä, että me pidämme suomalaisesta huoltovarmuudesta kiinni. Meillähän on kansainvälisestikin katsoen erinomaisen hyvällä tasolla huoltovarmuus, ja sen takia tämänkaltaiset esitykset ovat kannatettavia. Tosin on syytä muistaa, että huoltovarmuusmaksut maksetaan joka päivä siellä bensapumpulla.

Arvoisa puhemies! Minun täytyy vähän kyllä liittyä näihin Pia Viitasenkin mainitsemiin hämmästyksiin tässä, että kun viime vaalikaudella täällä perussuomalaiset niin innokkaasti puhuivat tästä polttoaineverosta ja kovasti olivat sitä mieltä, että bensan hintaa pitäisi saada alas, niin nyt, kun tästä olisi hyvä mahdollisuus keskustella tämän asian yhteydessä, kun tämä tähän relevantisti liittyy, täällä perussuomalaiset haluavatkin puhua aivan muista asioista. Täällä haluaa edustaja Kankaanniemi puhua leikkauksista, ja edustaja Elo halusi puhua maahanmuutosta. Ei tämä olisi tullut kuuloonkaan viime kaudella. Kyllä viime kaudella tällaisessa tilanteessa edustaja Turunenkin olisi jo nyt pyytänyt vastauspuheenvuoroa nimenomaan bensaverosta.

Arvoisa puhemies! On toki niin, että hallitusohjelma on aina eri puolueiden välinen kompromissi eikä tietenkään mikään puolue sinne aina sellaisenaan omaa ohjelmaansa saa. Mutta tässä salissa on yksi henkilö, joka muistutti meitä vaalilupausten merkityksestä. Hän totesi: "Yhdenkään vakavasti hallitukseen pyrkivän puheenjohtajan ei pidä antaa löysiä vaalilupauksia." Näin sanoi Timo Soini vain muutamaa viikkoa ennen vaaleja. Edustaja Mattila, (Puhemies koputtaa) pyrkikö perussuomalaiset hallitukseen vakavasti vai ei?

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Nyt, edustaja Lindtman, aikanne on lopussa puheenvuoron suhteen.

14.36 **Kaj Turunen ps:** Arvoisa puhemies! En ollut hallitusneuvotteluissa siinä vaiheessa, kun hallituksesta neuvoteltiin — hallitusohjelmaneuvotteluissa kyllä olin — niin että olen jäävi vastaamaan siihen, pyrkikö perussuomalaiset vakavasti hallitukseen, mutta hallituksessa olemme.

Haluaisin käyttää kyllä hiukan samanlaisia termejä kuin edustaja Viitanen. Minä olen ihan oikeasti hämmästynyt, olen ihmeissäni, kun te puhutte säätiöitten verottamisesta. Minä istuin viime vaalikaudella lakivaliokunnassa käsittelemässä säätiölakia, jossa oli mukana myöskin säätiöitten verotus. Sosialidemokraatit eivät halunneet suursäätiöitä verolle. Se olisi ollut viime vaalikaudella mahdollista. Tätä vaalikautta ei ole vielä loppuun katsottu.

Mitä tulee tähän huoltovarmuusasiaan, jota maksetaan siellä mittareilla, niin kyllä minun mielestäni on niin, että jos kuluja on kymppi ja rahaa on 9 euroa eli se 1 euro pitää jostakin saada, niin jos on pakko se jostakin ottaa, mieluummin ei oteta sitä köyhiltä, opiskelijoilta, vammaisilta, sairailta ja niin edelleen, koska öljyn maailmanmarkkinahinta on todellakin niin alhaalla. Minä sanon, että se on pieni korotus, väliaikainen korotus, tämä 2 senttiä bensalitran hinnassa, niin että se on oikeudenmukaisempi kuitenkin kuin ottaa niiltä kaikista vähäosaisimmilta, mikä olisi tämä edustaja Viitasen vaihtoehto. (Pia Viitanen: No nyt, nyt, nyt!)

14.38 **Toimi Kankaanniemi ps:** Arvoisa puhemies! Kyllä sosialidemokraattien vaalilupauksissa oli paljon sellaista, mitä te ette ole vaihtoehtobudjettiinne enää pystyneet sisällyttämään, ja se merkitsee sitä, että te olette velkaannuttamisen tiellä vaihtoehtonne kautta. Te esimerkiksi esititte pohjoismaista rahoitusveroa marras-joulukuun vaihteessa. Eihän siitä millään olisi tämän vuoden budjetin katteeksi saatu sitä 230 miljoonaa euroa, eli teidän vaihtoehdoltanne on pohja pudonnut pois.

Mitä tulee tähän polttoainehuoltovarmuuteen ja polttoainekysymykseen, niin mielestäni fossiilisen polttoaineen eli öljyn eli bensan verotuksen pitäminen hieman korkeammalla tasolla ja kotimaisten uusiutuvien polttoaineiden suosiminen on juuri oikeaa talouspolitiikkaa, oikeaa ympäristöpolitiikkaa. Sama oli autoveron alentamisen perustana. Nyt meille on tullut kymmeniätuhansia uusia, vähäpäästöisiä, ympäristöystävällisiä ja turvallisia autoja sen ansiosta, että hallitus päätti alentaa autoveroa, ja se on vieläpä tuottanut enemmän kuin vanha malli, vanha korkeampi autovero olisi tuottanut. Eli teidän vaihtoehtonne on pohjaton.

Mitä sitten tulee vaalilupauksiin muutoin, niin kyllä se on tietysti tosiasia, että te viime kaudella petitte vaalilupauksenne monessa kohtaa, kun olitte kokoomuksen kanssa hallituksessa. Esimerkiksi velkaa tuli julkiselle sektorille viime vaalikauden aikana 29 miljardia euroa, (Pia Viitanen: Tämä hallitus ottaa enemmän velkaa!) kun kaikki lasketaan mukaan, ja tämän hallituksen aikana on pudottu siitä 2 miljardia per vuosi, eli kuutisen miljardia vähemmän. Näin, edustaja Viitanen, laskekaa asiat oikein ja olkaa rehellisiä.

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Edustaja Vähämäki. — Hyvä olisi, jos puheenvuoroissa esiintyisi kuitenkin edes sana "huoltovarmuus". (Naurua)

14.40 **Ville Vähämäki ps:** Kunnioitettu puhemies! Todellakin tässä asiassa keskeistä on se, että pystymme lisäämään omaa polttoainetuotantoamme kansallisesti. Se on se keskeinen asia. Itse asiassa tässä sinänsä hyvässä mutta ehkä hieman polveilevassa keskustelussa ei ole huomioitu sitä, että meillähän on kaksi loistavaa biopolttoaineitten jalostajaa Suomessa: St1 sekä Neste. Ja itse asiassa St1:n, joka laajentaa jatkuvasti Suomessa, muun muassa Kajaaniin, Cellunolix-bioetanolitehtaan laajennus on yva-vaiheessa nyt. Näkisin

näin, että nämä Nesteen sekä St1:n uudet innovaatiot tulevat tulevaisuudessa laskemaan polttoaineittemme hintoja.

Täytyy tässä salissa myöskin huomioida — ja tässä keskustelussa haluaisin antaa oman kunnioitukseni St1:n pääomistaja Mika Anttoselle, joka tänä päivänä on ilmoittanut tekevänsä 1 miljoonan vuosittaisen lahjoituksen pienituloisten perheiden lasten liikunnan tukemiseen, ja tämä on huomattava summa kyllä — että kyllä meidän biopolttoaine- ja polttoainetehtaamme ovat hyvässä tuloskunnossa tällä hetkellä, ja uskoisin, että se heijastuu myöskin pumppuhinnoissa kansalaisille tulevaisuudessa. Koetetaan vain jatkuvasti, edelleen kasvattaa sitä, ja kun olikin tämän hallituksen yksi keskeinen tavoite tämä biotaloustukijalka, niin koetetaan kasvattaa sitä tukijalkaa.

14.42 **Peter Östman kd:** Arvoisa puhemies! Kiinnitin huomiota edustaja Turusen lupaukseen, että tämä polttoaineveron korotus olisi väliaikainen. Haluaisin nyt vielä siitä vahvistuksen, kun hän kuitenkin on myöskin talousvaliokunnan puheenjohtaja, pitääkö tämä paikkansa, että tämä on nyt väliaikainen.

Viime kaudella, kun KD:kin oli hallituksessa, korotimme tosiaan myöskin polttoaineveroja, ja se ei ollut meikäläisen mieleen, koska minäkin katson huoltovarmuusnäkökulmasta tärkeäksi, että meillä on myöskin täällä kotimaassa toimiva kuljetusala, ja se on tosiasia, että maanteiden tavaraliikenne on täysin riippuvainen dieselöljystä. Nyt siteeraan erästä perussuomalaista kansanedustajaa, joka viime kaudella moitti niitä korotuksia. Hän sanoi näin, että "eikä korvaavaa polttoainetta ole näköpiirissä". Onkos nyt tilanne muuttunut näin radikaalisti muutamassa vuodessa tämän suhteen? Yritimme silloin, KD esitti, viime hallituskaudella, että olisi luotu kuljetusalan yrityksille tällainen palautusjärjestelmä, mutta silloin törmättiin siihen, että Verohallinnolla ja VM:llä oli niin erilaiset hallinnolliset tietojärjestelmät, että tällainen palautusjärjestelmä verotilin kautta ei olisi kuulemma onnistunut. Mutta kysyn nyt hallituksen edustajilta, onko tämä käynyt teillä mielessä, koska tällaisen palautusjärjestelmän kautta pystyisimme turvaamaan myöskin sen, että Suomessa on tulevaisuudessa toimivia kuljetusalan yrityksiä ja kannattavia sellaisia, jotka tuottavat verotuloja.

14.44 **Kaj Turunen ps** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Sanoin, että tämä on väliaikainen, koska on sovittu siitä, että jos öljyn raakahinta nousee yli 80 taalaan barrelilta, niin silloin tämä tarkastellaan uudestaan. Kysymys on siitä, että tämä 2 senttiä per litra on helpompi hyväksyä nimenomaan sen vuoksi, että öljyn maailmanmarkkinahinta on näin alhainen, eli se ei kirpaise sitten paljonkaan, mutta jos pumppuhinta maailmanmarkkinahinnan vuoksi nousee tämän rajan yli, niin sitten tämä ei ole enää voimassa. Mutta se on tässä vaiheessa kuitenkin paljon parempi tapa kuin se, että sitten tulonsiirroista otetaan tämä tarvittava rahamäärä, mikä olisi käytännössä tarkoittanut sitä huonompiosaisten ihmisten lisäkuormittamista.

14.45 **Pia Viitanen sd:** Arvoisa puhemies! Olen kyllä lukenut näitä sitaatteja matkan varrella, ja tämä on ihan kauheaa katseltavaa äänestäjän kuluttajansuojan kannalta. Ihan tosissaan, perussuomalaiset, vielä ennen vaaleja te halusitte, että polttoaineveroja tulisi laskea, jotta kotitalouksien ostovoimaa voidaan parantaa. Te puhuitte, että tämä on tasavero, tämä on tuhoisa. Nämä kaikki on kuultu. Ja se, mikä tässä nyt on mielenkiintoista, arvoisa puhemies, on se, että kun täällä vedotaan siihen, että on reilumpaa tehdä tämä kuin vaikkapa lei-

kata pienituloisilta, köyhiltä, opiskelijoilta, työttömiltä, lapsiperheiltä, eläkkeensaajilta, niin tämä hallitushan on leikkaamassa juuri näiltä. (Antti Lindtman: Juuri näin!) Tämähän on hallituksen arvovalinta, että te leikkaatte juuri näiltä — ja lisäksi te lisäätte bensan hintaa. Samaan aikaan hallituksen ja perussuomalaisten arvovalinta menee niin, että autoveroa on varaa laskea parisataa miljoonaa. Nämä ovat arvovalintoja. Samaan aikaan perussuomalaiset ja hallitus valitsevat, että ei laajenneta veropohjaa esimerkiksi aliverotettuun finanssisektoriin. Ollaan melkein tuomassa eduskuntaan veronkiertoa edistäviä lakeja, ja yksi sellainen täällä taitaa ollakin. (Toimi Kankaanniemi: Estimme sen!)

On, puhemies, kyse arvovalinnoista, kuten yritin sanoa. Mitä sitten tulee täälläkin mainittuun sosialidemokraattiseen vaihtoehtoon, me otamme vähemmän velkaa kuin tämä hallitus ottaa, ja se johtuu siitä, puhemies, että tekisimme erilaisia arvovalintoja, reilumpaa verotusta — emme laiminlöisi työllisyyden hoitoa, minkä hallitus tekee. Eli tässä on kysymys arvovalinnoista, ja tässä on kysymys siitä, mitä puhutaan ennen vaaleja ja tehdään sitten vaalien jälkeen. Minusta tuntuu, että siellä Tammelantorilla ja muualla ei enää oikein uskota näihin teidän puheisiinne. Siitä kantaisin teinä huolta ja tuntisin jonkin verran nöyryyttäkin, enkä vain naureskelisi täällä salissa niille lupauksille, mitä olette antaneet ennen vaaleja.

14.47 **Timo Harakka sd:** Arvoisa puhemies! Puhemiehen toivomuksesta lausun sanan "huoltovarmuus" ja yhdyn edustaja Vähämäen kiitoksiin ja huomioihin siitä, miten hyvällä tolalla ja lupaavaa on suomalainen biopolttoainetuotanto. Siihen lisäksi kannattaisi vielä huomioida huoltovarmuusnäkökulmasta se, että sähköistä liikennettä, josta tulee viimeistään seuraavan vuosikymmenen valtava trendi, tulisi Suomessa edistää. Suomessa on suuria yhtiöitä, jotka ovat valmiita siihen investoimaan, mutta hallitus ei tee mitään sähköisen liikenteen edistämiseksi. Olen tehnyt asiasta kirjallisen kysymyksen ja vakuuttunut siitä, että tämä on täysin laiminlyöty, ja se tulee olemaan taloudellemme erittäin vahingollista.

Mutta niin kauan kuin vielä polttomoottorit ovat vallitsevina, niin kyllä on palattava siihen, että perussuomalaisten vaalilupaus oli autoilun hinnan alentaminen. Ja kyllä tässä nyt kävi sillä tavalla vähän ohraisesti heille, jotka kuvittelivat perussuomalaisten ajavan asiaansa: autoveroa laskettiin, mutta samaan aikaan ajoneuvoveroa korotettiin, ja nyt sitten bensaveroa nostetaan. Eli käy niin, että ne maaseudun autoilijat, jotka ajavat pitkiä matkoja vanhoilla, isoilla autoilla, menettävät tässä vaihtokaupassa rahaa aivan valtavasti. Parempi olisi heidän kannaltaan, jos perussuomalaiset eivät olisi tulleet hallitukseen. Sen sijaan ne, joilla on varaa ostaa uusi auto, vähäpäästöinen auto, he tästä hyötyvät, etelän kasvukeskusten varakkaat ihmiset. Eli siis kyllä pienituloiset häviävät, suurituloiset voittavat.

Mutta se vaihtoehto tämän 100 miljoonan euron kattamiseen ei suinkaan ainoastaan ole bensavero, vaan olemme esittäneet pankkiveroa, johon täällä on viitattu, rahoitusveroa. Tiedoksi vain: Ruotsin hallitus on viime viikolla ilmoittanut toteuttavansa sen rahoitusveron, joka Tanskassa on jo voimassa, ja kun täällä kysyin, aikooko ministeri Stubb tuoda myös Suomeen tämän yhteispohjoismaisen mallin, (Puhemies koputtaa) josta saataisiin yli 200 miljoonaa verotuloja, (Puhemies koputtaa) niin hän sanoi, että ei. Tämä on arvovalinta, ja tässä olette.

14.49 **Ville Skinnari sd:** Arvoisa puhemies! Itsekin aloitan sanalla "huoltovarmuus" ja ajattelin myös puhua vain ja ainoastaan siitä. Ensiksi toivon, että niin tämän kuin tulevienkin hallitusten ohjelmassa sana "huoltovarmuus" on isolla ja se on myös isolla sinne alle-

viivattu, koska viime tammikuussa Suomi meinasi pakkasten aikana paleltua johtuen siitä, että emme ole pitäneet asiasta huolta. Tähän liittyen tein itsekin kirjallisen kysymyksen koskien sitä, miten hallitus aikoo Suomessa hoitaa tuotantolaitosten kapasiteetin varmistamisen myös poikkeustilanteissa. Tammikuussa olimme hyvin lähellä tätä tilannetta, ja kyse oli vain pakkasista. On myös tosiasia, että olemme riippuvaisia tuontisähköstä ja että oman polttoainetuotannon pitää olla aina kunnossa. On hienoa, että St1-niminen yhtiö tukee lasten jääkiekkoa, mutta samaan hengenvetoon pitää muistaa, että St1 sai myös valtion tukea 9,5 miljoonaa uusimpaan hankkeeseen, joka sekin on kannatettava. Mutta miten hallitus aikoo todella edesauttaa uusien investointien syntymistä energiatuotantoon Suomessa, ja miten huoltovarmuus on siinä mukana?

14.50 **Kaj Turunen ps:** Arvoisa puhemies! Huoltovarmuus on tärkeä asia, johon palaan hetken päästä. (Naurua)

Nyt kun kuuntelee sosialidemokraattien puhetta, niin täytyy kysyä, haluatteko te ihan tosissaan, että Suomessa on hallitus, jossa ei ole kuin yksi puolue ja sen puolueen nimi on perussuomalaiset. Te puhutte niin kuin hallituksessa ei olisi kuin yksi puolue, perussuomalaiset. Vaikuttaa siltä, että te haluatte tällaisen hallituksen Suomeen, jossa on yksi puolue, perussuomalaiset. Te ette arvostele hallitusta, te arvostelette perussuomalaisia. (Antti Lindtman: Sekä että!) Mutta tämmöinenkin tilanne varmasti jatkossa voi täysin olla mahdollista.

Ja mitä sitten tulee edustaja Skinnariin, hän on minun mielestäni tässä keskustelussa nyt edustanut niin sanottua fiksua kaveria, koska tammikuun 7. päivä oli äärimmäisen kriittinen päivä Suomelle, ja hyvällä tuurilla selvisimme siitä päivästä niin, että sähköt riittivät Suomessa. Siinä oli monta sellaista onnenkantamoista. Yksi oli niistä se, että Venäjällä oli pyhäpäivä, me saimme sieltä sähköä, ja toisaalta onnenkantamoinen oli se, että me saimme myöskin lännestä sähköä. Meillä oli lähellä sellainen tilanne, että sähkö ei olisi riittänyt Suomessa. Silloin meidän olisi täytynyt ajaa teollisuutta alas tai kulutusta muutenkin vähentää, ja sillä olisi ollut kansantaloudelle erittäin suuri merkitys.

Meidän on opittava tästä tammikuun 7. päivästä niin, että meidän täytyy turvata sähkönsaantia. Siihen liittyy sähkön siirron osalta lännestä lähinnä Suomen ja Ruotsin välinen siirto, ja sitten omaa kapasiteettia täytyy olla. Mutta meidän täytyy olla myös varustautuneita siihen, kuinka ja miten me vähennämme sitten (Puhemies koputtaa) sähkönkulutusta semmoisessa (Puhemies koputtaa) tilanteessa, jossa sähkö ei riitä.

14.52 **Pirkko Mattila ps:** Arvoisa puhemies! Aivan aluksi tästä huoltovarmuudesta täytyy todeta se, että kyllä on niin, että meidän täytyy etsiä aivan uutta energiapolitiikkaa, aivan uudenlaisia ratkaisuja, jotka nimenomaan tukevat jatkossa sitä huoltovarmuutta, jota me tarvitsemme, ja siinä on olennaisena osana kotimainen energia ja sen tuotannon turvaaminen.

Mutta sitten petetyistä vaalilupauksista: mitenköhän minusta tuntuu, että oliko se SDP vai oliko se hallitus vai kuka viime kaudella, joka lupasi luoda 100 000 uutta työpaikkaa? Miten kävi? (Välihuutoja — Eduskunnasta: Meni satatuhatta!) Ja meni 100 000 työpaikkaa. Ehkä siitä unohtui sitten se etumerkki siitä hallitusohjelmasta. Mutta, edustaja Viitanen, hallitus on nimenomaan sitoutunut myöskin talouden tasapainottamiseen.

Ja mitä täällä nyt edustaja Östman sitten totesi siitä korvaavasta polttoaineesta: Hitaasti ne vain näköjään syntyvät. Siinä fossiilisessa polttoaineessa ollaan kiinni, ja kyllä minä sii-

tä syytän edellisiä hallituksia, edellisiä eduskuntia, että ei olla etsitty niitä ratkaisuja, joilla fossiilitaloudesta päästään ihan aitoon biotalouteen, kiertotalouteen ja otetaan niitä askelmerkkejä. Mutta onneksi nyt on sellainen hallitusohjelma, jossa on biotalous ja puhtaat ratkaisut nostettu aivan strategiseen asemaan. (Kaj Turunen: Se on kärkihanke!) — Kärkihanke nimenomaan.

Sitten edustaja Harakka moitti täällä, että vähäpäästöisiä autoja tuodaan markkinoille. No, kyllä kai se on enemmän ekoteko, että on vähempipäästöisiä autoja, nimenomaan matkalla tästä fossiilitaloudesta pois.

Ja ennen kaikkea minä nyt kuitenkin vielä peräänkuuluttaisin sitä, että kun täällä SDP moittii tästä polttoaineveron nostamisesta, niin minä olen monta kertaa kysynyt sitä, missä on tämmöinen teidän vaihtoehtoinen ja uusia ratkaisuja etsivä energiapolitiikkanne. Kukaan ei ole maininnut sanaakaan tässä salissa, tässä keskustelussa, siitä.

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Nyt menemme listan mukaan, jotta pääsemme asiassa eteenpäin.

14.54 **Toimi Kankaanniemi ps:** Arvoisa puhemies! Tässä on nyt puheenvuoroissa tullut tämä vakava talviongelma, eli meidän energiahuolto on haavoittuva nimenomaan kovilla pakkasilla, ja niin kuin edustaja Turunen totesi, niin meillä oli hyvää onnea tänäkin talvena, että selvisimme niistä. Eli tämä huoltovarmuus ja teollisuuden ja myös kansalaisten energiansaannin turvaaminen on todella tärkeä kysymys, ja sen osana on yhtä tärkeää se, miten se energia tuotetaan. Meidän on fossiilisista polttoaineista siirryttävä uusiutuvaan hyvin voimakkaasti, ja tässä hallitus on hienosti oikeilla linjoilla hallitusohjelman mukaisesti. Ja tätä sosialidemokraatit tuntuvat arvostelevan, ja sitä hämmästelen tavattoman suuresti.

Arvoisa puhemies! Mitä tulee sitten vielä tähän talouskysymykseen, niin referoinpa täältä hieman puheenjohtaja Rinteen puheenvuoroa 20.3.2015. Silloin sosialidemokraatit ilmoittivat, että he ajavat 4 miljardin euron lisäsopeutusta: 3 miljardia heti vaalikauden alussa ja viimeinen miljardi keväällä 2017 ja miljardi verokiristyksiä. Nämä olivat teidän vaalilupauksenne. Missä ne ovat tänä päivänä? Millä veroilla te otatte nämä? Tämä pohjoismainen rahoitusvero, joka on mielestäni tutkimisen arvoinen, olisi vain neljännes tästä. Keltä te verotatte loput? Sitä te ette ole kertoneet. Lisäksi tämä indeksien jäädytys toisi tämän mukaan teiltä 800 miljoonaa, ja se on siis poissa käytöstä, koska sitä kautta ei ole saatavissa mitään. Mitä ne työllisyyttä tukevat (Puhemies koputtaa) sosiaaliturvan rakenneuudistukset ovat, joita te ajatte 250 miljoonan euron säästöillä? Se on käsittämätöntä, (Puhemies koputtaa) että työllisyydestä ja sosiaaliturvasta otetaan näin paljon. On muutamia muitakin asioita, jotka ovat käsittämättömiä.

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Ja tämä aika on loppu. Edustaja voi siirtyä pönttöön, mikäli haluaa jatkaa. — Edustaja Joona Räsänen.

14.57 **Joona Räsänen sd:** Arvoisa puhemies! Tässä kun keskustellaan todella tästä huoltovarmuudesta, niin täällä useampi edustaja, muun muassa edustaja Skinnari, on käyttänyt erittäin hyviä puheenvuoroja. Myös edustaja Turunen on viitannut siihen, että kyllä kun katsotaan nimenomaan tätä huoltovarmuutta ja esimerkiksi meidän energiansaannin varmuutta, niin on erittäin keskeistä, että meillä on kuitenkin jokainen päivä sellainen, että

täällä Suomessa pystyvät niin teollisuus kuin sitten kotitaloudet pärjäämään. Ja siitä päästään minusta tähän, kun edustaja Kankaanniemi moitti, että sosialidemokraatit olisivat jotenkin arvostelemassa sitä, että meillä esimerkiksi uusia energiantuotannon muotoja kehitetään. Ei suinkaan, vaan siihenhän me olemme kannustaneet ja toivomme hallitukselle sinne hyvää menestystä, että Suomessakin päästäisiin pikkuhiljaa sellaiseen malliin, että meillä tämä omavaraisuus myös energiantuotannossa lisääntyisi, koska se on tästä huoltovarmuuden näkökulmasta erittäin keskeinen kysymys.

Mutta sitten, kun tätä keskustelua muuten on kuunnellut ja on ollut tämä bensaverokysymys ja muut, niin tämä varmaan kertoo siitä, että on meillä syytä tässä salissa pitää huolta vähän tästä politiikankin huoltovarmuudesta. Kyllä se näin on, että toivon mukaan meistä jokaista hieman kiinnostaa se, mitä me olemme ennen vaaleja sanoneet ja sitten se, toteutammeko me niitä sanomisia täällä päätöksentekijöinä. Oli sitten mikä tahansa puolue kysymyksessä, niin toivoisi, että se jokaisella kuitenkin takaraivossa jyskyttää. Senpä takia on kyllä ihmeellistä esimerkiksi tämän bensaveron kohdalta, että niin paljon kyllä siitä perussuomalaiset kohkasivat ennen vaaleja, mutta sitten nyt täällä onkin jo toinen ääni kellossa: että ei se mitään pahaa tee, ja kun on hinta niin alhainen, niin kyllä sieltä voi muutaman sentin ottaa, ja sitten sanotaan, että vaihtoehtona olisi ottaa näiltä pienituloisilta vielä lisää — mutta kun senkin te teette jo nyt. Toivoisi, että politiikan huoltovarmuuden näkökulmasta kiinnittäisitte jatkossa vähän enemmän huomiota siihen, mitä tuolla vaalikentillä suustanne päästelette, ja sitten siihen, mitä vallassa teette.

14.59 **Mika Kari sd:** Arvoisa herra puhemies! Jos tästä energian omavaraisuudesta eduskunnassa käydyn kiivaan keskustelun jälkeen otettaisiin lisäenergiaa puheiden voimasta ja sanojen määrästä, niin uskon, että me emme joutuisi tällaisiin tammikuun pakkasiin vaan pystyisimme tuottamaan yhden ydinvoiman verran poliittista keskustelua.

Hyvä, että huoltovarmuudesta puhutaan. Hyvä, että sen osalta myös toimitaan. Omavaraisuusasteen lisääminen on — niin kuin tässä useammassa puheenvuorossa on tullut perusteltua, kun puhutaan fossiilisista polttoaineista siirtymisestä uusiutuviin kotimaisiin energianlähteisiin — keskeinen huoltovarmuuskysymys. Erityisesti talvella tammikuun pakkasilla tai muinakaan aikoina Suomi ei saa pysähtyä sen takia, että meillä ei ole omaan energiatuotantoon tarvittavaa energiaa.

Oman puheenvuoron ytimen haluan tuoda myös tämän puolustuspolitiikan näkökulmasta. Huoltovarmuuskysymys on meillä ensisijaisen tärkeä. Suomihan on käytännössä logistisesti saari. Suomeen tuotavista hyödykkeistä 80 prosenttia tulee meriteitse laivakuljetuksilla Itämeren kautta, ja ulkomaille suuntautuva vienti kuljetuksina meriliikenteen kautta on yli 90 prosenttia. Kuljetetaan sillä sitten polttoaineita tammikuun pakkasilla tai kriisiaikoina, kotimaisen energiatuotannon kasvattaminen huoltovarmuuden näkökulmasta on enemmän kuin kannatettava asia.

15.00 **Pia Viitanen sd:** Arvoisa herra puhemies! Aloitin ensimmäisen puheenvuoroni toteamalla, että huoltovarmuus on hyvin tärkeä asiana, kun puhumme ylipäätään energian saatavuudesta. On hyvä käydä laajaa keskustelua, ja tässähän sitä on riittänyt. Mielestäni edustaja Räsänen aika oivallisella tavalla kiteytti, että samaan aikaan tulee keskusteltua myös politiikan huoltovarmuudesta, joka on äärimmäisen tärkeä asia tietenkin uskottavuuden kannalta. Siksi, puhemies, tähän loppuun haluan vielä, noin aika monennen kerran, todeta, ettei pöytäkirjaan nyt sentään jäisi väärää todistusta lähimmäisestä: Kyllähän SDP:n

vaihtoehtobudjetti, joka on täysin linjassa ohjelmamme kanssa, lähtee nimenomaan siitä hyvin taloudellista varmuutta lisäävästä seikasta, että ottaisimme vähemmän velkaa kuin hallitus ottaa. Tämä hallitushan velkaantuu enemmän kuin edellinen taas tänä vuonna, ja näin vain mennään väärää tietä sinänsä.

Samoin tästä veroasiasta haluaisin todeta, ettei siitäkään jää väärää käsitystä, että SDP:hän omassa vaihtoehdossaan ei ole nostamassa veroastetta lainkaan. Me olemme laajentamassa veropohjaa tekemällä sitä reilummaksi, ottamalla mukaan esimerkiksi tämän finanssisektorin, mistä edustaja Harakka juuri kertoi, että Ruotsissa otetaan edistysaskelia sen suhteen.

Tässä on meidän positiivinen ja myönteinen vaihtoehtomme.

15.02 **Lea Mäkipää ps:** Arvoisa puhemies! Olisin kyllä odottanut vähän erilaista keskustelua tästä energiahuoltovarmuudesta, mutta se tuntuu olevan niin kaukainen asia, että ruvettiin puhumaan kaikkea muuta.

Jos olemme todellisen kriisin partaalla ja jos muutkin maat ovat, niin kuten täällä mainittiin, tämä energia kyllä saattaa tulla ajankohtaiseksi keskusteluksi, koska tiedetään, että jos muutkin maat joutuvat kriisin keskelle, niin ne havittelevat myös energiaa. Ja tiedämme, että kun me olemme täällä kaukana Pohjolassa, niin siinä saattaakin tulla äitiä ikävä. Ollaan puhuttu tästä omavaraisuudesta, niin kuin hallitus on sanonut, ja biopolttoaineista, ja kyllä vieläkin puhuisin soiden tarpeellisuudesta ja käyttöönotosta. Kun maassamme on 9 miljoonaa hehtaaria suota ja tällä hetkellä muistaakseni on otettu noin 60 000 hehtaaria käyttöön, niin miksei meillä voitaisi tätä kotimaista energiaa ottaa näihin huoltovarmuusasioihin?

Mutta tämmöisillä keskusteluilla kyllä emme näihin huoltovarmuusasioihin pääse ollenkaan, ja toivon, että jokainen miettisi todellisuudessa tuolla työhuoneessa, mitä tänäkin päivänä itse kukin on tullut taas puhuneeksi.

15.03 **Timo Harakka sd:** Arvoisa puhemies! On ihan totta, että huoltovarmuudesta pitää tässä yhteydessä puhua, ja mielestäni esimerkiksi edustaja Skinnari hyvin ansiokkaasti siitä puhuikin. Mutta kun täällä samaan aikaan esitetään perusteettomia väittämiä, niin kyllähän niihinkin täytyy voida vastata.

Kun edustaja Mattila kysyi, mikä on sosialidemokraattien linja, niin kyllähän se on käynyt aivan selväksi, että sosialidemokraattien linja on ollut kohti vähäpäästöisyyttä, päästöjen vähentämistä. Autoveroratkaisut sosialidemokraattien johdolla ovat olleet juuri sellaisia, että vähäpäästöisyyttä edistetään. Lisäksi edellinen hallitus pani liikkeelle vaatimattoman mutta kuitenkin merkittävän askeleen siihen suuntaan, että suosittaisiin sähköautoja, sähköistä liikennettä, ja nyt tämä hallitus on tämän pienen, vaatimattomankin hankkeen pannut nurin ja on tässä suhteessa astunut askeleen poispäin.

Mutta edustaja Räsänen puhui aivan oikeutetusti tästä politiikan huoltovarmuudesta. Eli jos nyt vaaleissa kuitenkin arvostellaan tätä vähäpäästöisyyden linjaa ja halutaan, että autoilun kustannuksia alennetaan, niin onhan se vallan nurinkurista, että nyt täällä esiinnytään sellaisena ympäristötietoisuuden edelläkävijänä, jota ette ennen vaaleja missään tapauksessa halunneet olla, (Pia Viitanen: Päinvastoin!) vaan pilkkasitte kaikkia viherpiipertäjiä, jotka haluavat päästöjä vähentää, ja nyt yhtäkkiä olette löytäneet ekologisen olemuksenne. Ne ihmiset, jotka maaseudulla ajavat vanhoilla, isoruokaisilla autoilla, ovat nyt teidän toimienne ansiosta menettämässä rahaa entistä enemmän, jolloin he toivovat, että kun-

pa olisi jääty aikaisempaan järjestelmään, ennen kuin perussuomalaiset olivat vallassa. Tässä on kyse politiikan huoltovarmuudesta, ja tästä joudutte kyllä vastaamaan, jos kehtaatte maakunnissa tätä uutta ympäristötietoisuuttanne ääneen julistaa.

15.05 **Toimi Kankaanniemi ps:** Herra puhemies! Kyllä me kehtaamme mennä kansan eteen ja todeta, että vähennämme valtion velkaantumista, me pelastamme tämän valtiontalouden, joka teidän edellisten hallitusten jäljiltä on jäänyt siihen tilanteeseen, että 100 000 uutta työtöntä tuli viime kaudella ja lähes 30 miljardia uutta velkaa valtiolle ja kunnille. Tämä pohja, joka on ollut koko ajan luisuva alaspäin, on sellainen, että sillä ei kerta kaikkiaan voida jatkaa. Hallitusohjelmassa on selkeät osiot: on sopeutus, on työelämän uudistukset ja on isot rakenneuudistukset. Sillä kokonaisuudella, jota te ette edellisessä hallituksessa saaneet miltään osin eteenpäin vaan päinvastoin väärään suuntaan, pelastetaan tämä maa, ja saadaan huoltovarmuuskin tätä kautta kuntoon. Se on äärettömän tärkeä asia meidän lapsiemme ja tulevien sukupolvien kannalta.

Emme me voi tätä maata hoitaa sillä lailla kuin teidän jäljiltä jäi: että otetaan velkaa hallitsemattomasti. Te aiheutitte kunnille 5 miljardin velankasvun, valtiolle 20 miljardin velankasvun. Myitte valtion omaisuutta 3,3 miljardilla. Caruna oli ehkä se suurin siinä potissa. Jätitte korjausvelat hoitamatta, siitä tuli 1 miljardi. Söitte valtion kassaa arviolta miljardin, pari kolme. Eli kaiken kaikkiaan se politiikka on kerta kaikkiaan tiensä päässä. Ja nyt on uusi aika, ja nyt tehdään sitten nopeita ratkaisuja, mihin makeisveron hylkääminen Brysselissä johti. Että tarvitsee etsiä joku keino. Paras keino ei polttoaineveron korotus ole, mutta se on sopivin keino tähän tilanteeseen. Kun se tehdään niin, että bensaan pannaan enemmän ja dieseliin ei panna juurikaan korotusta, niin silloin se myös ammattiliikennettä kohtelee järkevästi.

15.07 **Timo Harakka sd:** Arvoisa puhemies! Jotta nyt ei jäisi väärää todistusta eduskunnan pöytäkirjoihin, niin todettakoon painavasti se, että hallituksen budjetti lisää Suomen velkaantumista yli 0,5 miljardia euroa vuodessa, siis lisää Suomen velkaa. Sen sijaan SDP:n vaihtoehtobudjetti vähentäisi Suomen velkaantumista 300 miljoonaa euroa. Tässä näkyy se, mihin me pyrimme ja mihin hallitus näistä kauniista sanoistaan huolimatta on Suomea käytännön teoissa viemässä. Ja kun puhutaan vaihtoehdoista, niin hallitus on jättänyt näissä talkoissaan käyttämättä täysin ne mahdollisuudet, joilla voitaisiin omaisuusverojen osuutta nostaa Suomessa, joka laahaa muuta EU-keskiarvoa pahasti perässä. Siksi olemme esittäneet, että eikö aliverotetusta finanssisektorista, joka on tässä ollut aika hyvin esillä viime päivien Panama-kohuissa ja ylipäätään osingonjaoissa, mieluumminkin voisi ottaa valtiolle lisätuloja kuin käydä kaikkein köyhimpien kukkarolla.

Mutta kuten on sanottu, hallitus on tällaisen arvovalinnan tehnyt, vaikka olemme esittäneet, että Ruotsin hallitus on ilmoittanut panevansa välittömästi toimeen pankkiveron, että Tanskassa on sellainen ollut jo useita vuosia ja Norjassa sellaista suunnitellaan ja että Suomella olisi tässä loistava pohjoismaisen yhteistyön mahdollisuus ja tämän myötä saadaan esimerkiksi noin 200 miljoonaa euroa valtion tarpeisiin, vaikkapa sitten siihen velan vähentämiseen. Silti täällä on ilmoitettu, että siihen ei haluta mennä. Tämä on siis tullut aivan selväksi, että rahamiehiltä ei haluta ottaa, mutta köyhiltä halutaan ottaa, ja tämän arvovalinnan te saatte parhain päin selittää. Mutta se on ainakin aivan selvä ja kirkas asia. (Olavi Ala-Nissilä: Se on Harakan oma johtopäätös!)

15.09 **Toimi Kankaanniemi ps:** Arvoisa puhemies! Sosialidemokraatit 10 vuotta sitten Eero Heinäluoman esittelystä — valtiovarainministerinä oli silloin — poistivat varallisuusveron Suomen 40 000:lta kaikkein rikkaimmalta, ja se vei 100—150 miljoonaa euroa joka vuosi, eli tähän mennessä 10 vuodessa on lähes 1,5 miljardia mennyt valtiolta verotuloja. Kenelle? Kaikkein rikkaimmille suomalaisille.

Rahoitusvero, ok, ei siinä mitään. Miksi te ette sitä tehneet, jos Tanskassa oli jo valmis malli, viime vaalikaudella, kun teillä oli valtiovarainministeri ja teillä oli monia muita tärkeitä ministereitä, olitte kuitenkin toinen johtava hallituspuolue? Miksi? Meillä on nyt tilanne, että meillä on kumppanina varmaan sama puolue, joka ei ole lämmin tälle asialle, ja kompromisseja joudutaan tekemään.

Mitä sitten tulee valtion velkaantumiseen, niin budjetin summa on tietty summa. Se on runsas 5 miljardia tänä vuonna ja pienenee lähivuosina. Mutta kuntien valtionosuuksia te leikkasitte kumulatiivisesti 5 miljardia viime kaudella, ja kunnat velkaantuivat 13—18 miljardia viime vaalikaudella. Eli teidän toimenpiteidenne johdosta kunnat velkaantuivat rajusti viime kaudella ja irtisanoivat väkeä ja työntekijöitä, lomauttivat ja niin edelleen. Nyt sellaista ei juurikaan tapahdu. Kuntataloudesta pidetään huolta, ja kuntien palveluista pidetään tätä kautta huolta. Te myitte valtion omaisuutta. Ja sekin on laskettava, kun tuottavaa omaisuutta myydään, siihen tulokseen. Ja vielä sitten tuo korjausvelka, minkä jo mainitsin: Nyt hallitus korjaa tiestöä ja korjausvelkaa lyhennetään 600 miljoonaa euroa. Te ette lyhentänyt yhtään vaan kasvatitte sitä koko ajan.

15.11 **Pia Viitanen sd:** Arvoisa puhemies! Nämä edellisen edustajan puheenvuorot saavat silloin tällöin minut tuntemaan ikään kuin olisin elokuvassa Päiväni murmelina. Moneen kertaan täällä kerrataan SDP:n vaihtoehdot, mutta jostain syystä eivät mene perille. Siksi kysyn teiltä, arvoisa puhemies, tarvitseeko minun jälleen kerran tässä puheenvuorossa kertoa sosialidemokraattien suhde velkaantumisasteeseen tai kokonaisveroasteen nousuun tai muuta, koska en haluaisi nyt pitkittää tätä keskustelua sillä, että käyn sen moneen kertaan läpi. Toivoisin, että täällä edustajat kunnioittaisivat toistensa puheenvuoroja edes sen verran, ettei jatkuvasti toistettaisi niitä virheellisiä kohtia.

Mutta nyt siihen alkuperäiseen puheenaiheeseen, huoltovarmuuteen ja sitä kautta tähän bensaveron nostoon. Eikö nyt kuitenkin ole niin, että ennen vaaleja perussuomalaiset sanoivat, että bensaveroa ei pidä nostaa, päinvastoin sitä pitää laskea? Eikö niin, että nyt näin ei käynyt vaan nyt bensaveroa ollaan nostamassa? Eikö niin, että tämä on sinänsä hämmästyttävää, koska ennen vaaleja perussuomalaiset kävivät kallista mainoskampanjaa muun muassa sillä, että ei enää tukia Kreikkaan, ja kuinka ollakaan, viime kesänä tehtiin Soini ykkönen eli Kreikan kolmas tukipaketti? (Toimi Kankaanniemi: Te sen aloititte!) Eikö niin, että tässä on aika monta asiaa, jotka ovat nyt täysin päinvastoin kuin mitä luvattiin kansalaisille tuolla toreilla ennen vaaleja. Siitä oli kysymys, kun puhuimme politiikan huoltovarmuudesta.

15.12 **Veera Ruoho ps:** Arvoisa puhemies! Minä haluaisin ensinnäkin kommentoida tätä polttoaineveron nostoa. Ulkoministeri Soinikin teki hyvin selväksi sen, että sehän perustui siihen, kun EU kielsi sen, että makeisveroa emme voineetkaan korottaa. 109 miljoonaa piti kompensoida sillä. Varmaan hyvin tiedätte, että perussuomalaiset eivät olisi halunneet nostaa alvia tai polttoaineveroakaan.

Mitä tulee huoltovarmuuteen, haluaisin sanoa sen, että hyviä uutisia todellakin, että Neste Oyj haastaa öljynjalostusteollisuutta sillä, että se tarjoaa yhä puhtaampia polttoaineratkaisuja ja näitä uusiutuviin raaka-aineisiin perustuvia sovellutuksia. Meillä Suomessa on kyllä osaamista, kansainvälisestikin arvostettua, ja sillä me voimme tätä meidän omaa huoltovarmuuttammekin taata.

15.14 **Timo Harakka sd:** Vielä historiankirjoja varten tällainen oikaisu, että edellisellä hallituskaudella oli voimassa pankkivero mutta eurooppalaisten järjestelyiden takia siitä sitten luovuttiin ja juuri sen takia Ruotsi haluaa korvata sen omalla mallillaan, Norja haluaa korvata sen omalla mallillaan. Näin yhteispohjoismainen yhteistyö siinä tapauksessa, varsinkin, kun suurimmat pankit Danske ja Nordea ovat pohjoismaisia, on paikallaan, ja voimme olla tässäkin asiassa Euroopalle edelläkävijöinä.

Vielä loppuhuomautus tuosta makeisverosta. On se tietenkin liikuttavaa, että perussuomalaiset täällä aina kerta toisensa jälkeen tulevat kertomaan, että EU vaatii ja meidän täytyy myöntyä, mutta aivan muutama viikko sitten Britanniassa pääministeri Cameron julkaisi Britannian oman sokeriveron. Kansanterveydelliset verot ovat erittäin erittäin tervetulleita, ja niitten hyödyt ovat kiistattomia. Siihen suuntaan pitäisi mennä, mutta hallituksessa ei ilmeisesti lueta edes englantilaisia lehtiä eikä ole katsottu sieltä, minkälaisen uuden sokeriveron mallin, jonka ilmeisesti Britannia on nyt saamassa EU:ssa läpi, olisimme voineet tuoda Suomeen. Onko teillä tästä jotain valmistelua, onko teillä mitään tahtoa? Haluatteko te tällaisen kansanterveyden puolesta positiivisen veron edes säätää vai haluatteko te vain nöyristellä sekä Brysseliä että hallituskumppaneitanne?

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin talousvaliokuntaan.